

**Підготовка до НМТ/ЗНО
з української мови**

**ЗАЙМЕННИК
ЯК ЧАСТИНА МОВИ**

Вказує на предмет, ознаку, кількість предметів, але не називає їх.

Початкова форма: називний відмінок однини

За значенням поділяються на:

- **займенники, що вказують на предмет** — змінюються за відмінками, можуть мати рід і число;
- **займенники, які вказують на ознаки** — змінюються за відмінками, родами й числами;
- **займенники, що вказують на кількість** — змінюються лише за відмінками.

Синтаксична роль: підмет, додаток (у непрямих відмінках), означення

Розряди займенників

Особові	Однина 1 особа <i>я</i> 2 особа <i>ти</i> 3 особа <i>він, вона, воно</i> Множина 1 особа <i>ми</i> 2 особа <i>ви</i> 3 особа <i>вони</i>
Зворотний	<i>Н.в. Р.в. себе</i>
Присвійні	<i>мій, твій, його, її, наш, ваш, їхній, свій</i>
Питальні	<i>хто? що? який? чий? котрий? скільки? – у питальному реченні!</i>
Відносні	<i>хто, що, який, чий, котрий, скільки</i>

Розряди займенників

Неозначені	<i>хтось, хто-небудь, будь-який, абищо, казна-що, деякий, щось, чієму-небудь, абискільки, декотрий</i>
Заперечні	<i>ніхто, ніщо, ніякий, нічий, нікотрий</i>
Вказівні	<i>той, та, те, ті, цей, ця, це, ці, такий, така, таке, такі, стільки</i>
Означальні	<i>весь, всякий, кожний (кожен), жодний (жоден), сам, самий, інший</i>

Увага! Треба розрізняти особові займенники **він, вона** в Р. в. (**його, її**) та присвійні займенники **його, її**.

Порівняйте: Я давно не бачив (кого?) його (особовий).
Я підійшов до (чиєї?) його (присвійний) квартири.

Правопис неозначених і заперечних займенників

Разом	Через дефіс	Окремо
пишуться з частками аби-, де-, -сь: <i>абихто, декотрі, хтось</i>	пишуться з частками будь-, -небудь, казна-, хтозна-: <i>що-небудь, хтозна-який, будь-хто, казна-скільки</i>	якщо між часткою й займенником є прийменник: <i>казна про кого, аби з чим, будь до кого</i>

Відмінювання займенників

Відмінки	Н. в.	Р. в.	Д. в.	Зн. в.	Ор. в.	М. в.
особовий	я	мене	мені	мене	мною	(на) мені
особовий	він, вона	його, її	йому, їй	його, її	ним, нею	(на) ньому, ній
вказівний	цей	цього	цьому	цей (цього)	цим	(на) цьому, цім
присвійний	моя	моєї	моїй	мою	моєю	(на) моїй
заперечний	ніхто	нікого	нікому	нікого	ніким	ні на кому
означальний	весь	всього	всьому	весь	всім	(на) всьому, всім

Увага! Якщо перед займенником у непрямих відмінках (найчастіше — у Р. в.) стоїть прийменник, тоді з'являється так званий **приставний -н-**:

Р.в.: немає *його / її* — прийшов до нього / до неї

ХПІ підготовка

Онлайн сервіс НТУ "ХПІ" для вибору спеціальності, тренування до тестів та успішного вступу в університети.

<http://training.kpi.kharkov.ua/>

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»